

DOMINIC SANDBROOK

AVENTURI ÎN TIMP

AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL

Ilustrații de Edward Bettison
Traducere de Mircea Pricăjan

POLIROM
2022

Cuprins

Prolog: 6 iunie 1944.....11

Partea I

În întuneric

1. Omul care picta cărți poștale21
2. Marele aventurier35
3. Țara Soarelui Răsare49

Partea a II-a

Izbucnește furtuna

4. Lupii dezlănțuiți65
5. Războiul-fulger78
6. Ambarcațiunile mici93
7. Marea Britanie singură 107

Partea a treia

Miezul nopții

8. Nume de cod: Ariciul 125
9. Operațiunea Barbarossa 140

10. În iad	154
11. <i>Tora! Tora! Tora!</i>	169
12. Calea Ferată a Morții.....	183

Partea a patra

Se întoarce roata

13. Vulpea deșertului	201
14. Turul de forță de la Stalingrad	215
15. Complotul Enigma	230
16. Noi nu vom tăcea	245
17. Lupta pentru Pacific	260

Partea a cincea

Sfârșitul jocului

18. Alianții contraatacă	277
19. Bârlogul fiarei	295
20. <i>Enola Gay</i>	310
21. Victorie	324
<i>Nota autorului</i>	337

Când prima torpilă a lovit *USS West Virginia*, Doris Miller se afla sub punte, unde aduna rufele murdare. Când nava s-a cutremurat sub forța impactului, a lăsat totul baltă și a dat fuga la postul lui de luptă, bateria antiaeriană.

La 22 de ani, Doris nu părea să aibă nimic dintr-un erou. În primul rând, numele. Născut în Texas în 1919, fusese botezat Doris pentru că moașa era convinsă că va fi o fetiță frumoasă.

După ce crescuse, devenise un tânăr hirsut și de curând ajunsese campion de box la categoria grea pe nava sa. Dar nu și-a schimbat numele.

În al doilea rând, Doris Miller era negru.

Bunicii lui fuseseră sclavi. Și, chiar dacă sclavia fusese abolită, americanii de culoare și cei albi erau în continuare tratați foarte diferit.

În state precum Texasul, copiii de culoare erau nevoiți să meargă la alte școli, să folosească alte toalete și să stea pe ultimele scaune în autobuz. Când deveneau adulți, nu aveau voie să voteze și le era interzis să se căsătorească cu albi. Iar dacă îndrăzneau să nesocotească aceste reguli, își riscau viața.

La 19 ani, Doris se înrolase în marina militară a Statelor Unite. Chiar și aici era tratat diferit. Nu avea voie să facă o specializare precum transmisiunile sau artileria, așa că își petrecuse zilele aranjând paturile ofițerilor, lustruindu-le pantofii și spălându-le vasele.

Dar acum, în timp ce Doris Miller gonia pe coridor spre bateria antiaeriană, nimeni nu era atent la culoarea pielii sale. Era un american ca oricare altul.

Era însă prea târziu. Prima torpilă produsese distrugerii enorme, iar apa se revărsa înăuntru. O alarmă țiuia. Oamenii alergau de colo colo, cuprinși de o panică disperată.

Un locotenent l-a zărit pe Doris și l-a chemat la el. Puntea fusese lovită, căpitanul era rănit și avea nevoie de forța brațelor sale imediat.

Când Doris a ajuns acolo, l-a găsit pe căpitan întins pe jos. Din rana de la piept, sângele curgea valuri. Evident pe moarte, căpitanul era hotărât să nu-și părăsească postul. Cu grijă, Doris l-a dus într-un loc mai ferit.

Între timp, și mai multe torpile japoneze își atinseseră ținta. Peste nava *West Virginia* plutea un fum negru. În depărtare ardeau și alte nave. Puntea era alunecoasă de la combustibil și sânge.

În timp ce nava se înclina gemând spre apă, un alt locotenent, Frederic White, a strigat la Doris să-l ajute cu armele de la tribord. White voia ca el să încarce muniția.

Dar, când White a întors privirea, Doris trăgea deja în avioanele de vânătoare de deasupra. Nu avusese parte de instrucție deloc. Dar „nu era greu“, a spus el mai târziu. „Doar am apăsat pe trăgaci și a mers fără probleme.“

După cum își amintea alt ofițer, Doris folosea arma „de parcă ar fi tras cu așa ceva toată viața“. În zadar însă. Când a rămas el fără muniție, *West Virginia* nu mai putea fi salvată.

Oriunde se uita, Doris vedea flăcări înălțându-se din navele americane și auzea strigătele muribunzilor. Mai rămăseseră doar câteva minute; după aceea, și nava lui avea să piară.

Cu grijă, Doris l-a îndepărtat pe căpitanul semiconștient de locul unde fumul era mai gros. A urmat o serie de explozii distrugătoare când alte torpile japoneze au lovit carena.

Dar Doris Miller nu terminase încă. În mare, oamenii strigau după ajutor, zbatându-se în combustibilul aprins. Riscându-și viața, s-a grăbit jos și i-a tras înapoi pe punte.

Acum *West Virginia* era aproape scufundată și s-a auzit strigătul: „Abandonați nava!“.

Doris Miller a fost unul dintre ultimii care au plecat. A înotat spre țărm vreo 700 de metri, evitând peticele de combustibil aprins și ferindu-se de gloanțele trase din avioanele japoneze. „Cu atâtea gloanțe plescăind în jurul meu“, a spus el mai târziu, „numai Dumnezeu m-a ajutat să scap fără nicio zgârietură“.

Însă nici atunci nu terminase. S-a întors în apa puțin adâncă, ajutându-i pe răniți să ajungă la mal. Apoi, în sfârșit, icnind, Miller s-a uitat în jur și a văzut o imagine de coșmar.

Japonezii își luaseră victimele prin surprindere. Trei vase de război – *Arizona*, *Oklahoma* și *California* – fuseseră scufundate deja, iar *West Virginia*, cuprinsă de flăcări, urma să aibă aceeași soartă. Lovită, *Nevada* eșuase într-un recif de corali. În tot portul răsunau țipete.

„Întreaga flotă era distrusă sub ochii mei“, își amintea alt supraviețuitor, Donald Stratton, matelotul de pe *Arizona*. „Nori mari de fum negru înghițeau cerul albastru. Torpilele

se izbeau de carena noastră, împrôșcând gheizere de apă. Navele luau apă, se lăsau pe o parte, se răsturnau...”

Tânărului Donald, care privea paralizat de groază, i se părea că „tot portul e cuprins de flăcări. O imagine infernală, negrul și roșul și galbenul devorând totul. Mirosul sulfuros de combustibil arzând. Mirosul acru al prafului de pușcă ce exploda. Iar zgomotul era asurzitor. Explozie după explozie, și după fiecare puteai auzi metalul contorsionat zvârcolindu-se, scoțând un sunet sfâșietor, de parcă ar fi agonizat de durere”.

În timp ce Donald se precipita să coboare de pe *Arizona*, a fost prins și el în vâlvătaie. Prima dată i-a luat foc tricoul, apoi picioarele. Fața i-a fost pârjolită, părul pârilit complet.

Dar, cum nava se scufunda rapid, nu se putea opri. Pielea de pe mâini îi era arsă cu totul, dar, când un camarad a aruncat un odgon spre atelierul plutitor *Vestal*, a știut că singura lui șansă era să treacă peste apă, centimetru cu centimetru de chin.

„Era atunci ori niciodată”, își amintea Donald. „Am început să mă trag pe frânghie punând o mână în fața celeilalte, simțind un val de adrenalină... Durerea era cruntă. Dar, cumva, mâinile mele continuau să se miște.”

Până la urmă a reușit. În timp ce o șalupă îl ducea la mal, s-a uitat înapoi la fumul și oroarea de acolo, la nava sa iubită și la colegii lui de echipaj care mureau și a plâns.

Sus, foarte sus, în văzduhul senin și albastru, piloții japonezi se întorceau spre casă.

Atacul nu durase nici o oră și jumătate și decursese chiar mai bine decât visaseră ei. Pierduseră doar câteva avioane, iar inima le creștea de-o bucurie sălbatică.

TORA! TORA! TORA!

Pe nava amiral japoneză, comandanții lor sărbătoreau. Nici nu știau că într-o zi nu foarte îndepărtată țara lor avea să plătească un preț cumplit pentru această victorie.

În timp ce peste Hawaii cădea ploaia dimineții, cadavrele pluteau pe apele fumegânde. Dinspre flota muribundă se ridicau nori negri. În aer se simțea iz de sânge și combustibil.

În total, 18 nave fuseseră scufundate sau grav avariate. Aproape 200 de avioane fuseseră distruse și peste 2.000 de oameni își pierduseră viața. Era cel mai mare dezastru naval din istoria Americii.

Când a sunat telefonul la reședința sa oficială, Casa Albă, Franklin D. Roosevelt tocmai lua prânzul. Peste câteva clipe, când a pus receptorul în furcă, era alb la față. „Exact lucruri din astea neașteptate fac japonezii“, a murmurat el.

În aceeași după-amiază, fiul său James l-a găsit stând singur cu colecția lui de timbre. Președintele colecționa timbre încă din copilărie și îi plăcea să se relaxeze cu albumele sale dragi.

Acum, fără să ridice privirea, Roosevelt întorcea paginile „foarte calm și tăcut“. „E rău“, a zis el încet, „e foarte rău“.

Deja armatele Japoniei înaintau spre sud. În doar câteva ore după atacul de la Pearl Harbor, acostaseră în Filipinele controlate de americani. În China izolaseră Hong Kongul, avanpost al britanicilor. În Malaysia se îndreptau spre marea citadelă Singapore.

Și totuși, deși se dezlănțuise furtuna, Roosevelt își păstra calmul. Japonezii dăduseră Statelor Unite o lovitură

cumplită. Dar el știa că țara sa e cea mai bogată din lume, având fabrici uriașe și laboratoare ce le puteau da soldaților săi tot ce aveau nevoie. Până și flota putea fi reconstruită cu ușurință.

În după-amiaza următoare s-a prezentat în fața Congresului Statelor Unite. Atacul de la Pearl Harbor, a spus el, transformase 7 decembrie 1941 într-o „zi care va dăinui în infamie“. A cerut aprobarea să declare război.

Sala a ovaționat. America rămânea unită.

În seara următoare, Roosevelt s-a adresat poporului american. Urmau zile întunecate, a recunoscut el. Dar, cu ajutorul lui Dumnezeu, libertatea avea să biruiască, o dată pentru totdeauna.

„Acum suntem părtași la acest război“, a zis cu fermitate. „Suntem implicați cu toții – până la capăt.“

La Berlin, Hitler a întâmpinat vestea despre Pearl Harbor cu o încântare diabolică. Îl ura de mult pe Roosevelt, pe care îl considera marioneta evreilor. Trei zile mai târziu, Germania a declarat război Statelor Unite.

La Londra, Winston Churchill a răsuflet ușurat. Acum cele două războaie din Europa și din Asia deveniseră unul – din văzduhul Marii Britanii până în apele Pacificului.

De o parte se aflau marile democrații anglofone, într-o alianță nesigură cu Uniunea Sovietică a lui Stalin. De cealaltă erau puterile Axei – Germania, Italia și Japonia, înnebunite de setea lor de cuceriri.